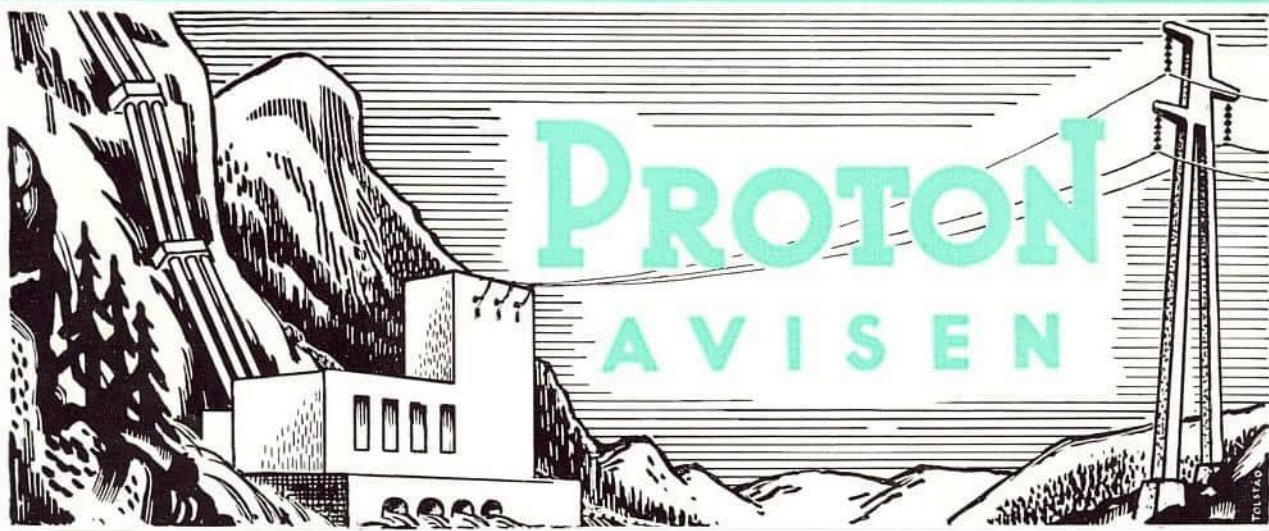

Ping

Nr. 2
Juli 1957
9. årgang

Sjeldent

Ennå har jeg ikke truffet det menneske som innrømmer at den nye stillingen det fikk, var dårligere enn den forrige.

Wig.

PROTON

AVISEN

Nr. 2 / 9. årgang. * * * Juli 1957.

BEDRIFTSBLAD FOR MEDARBEIDERE
I FIRMAET OG DETS DATTERSELSKAPER

Utgiver: Aksjeselskapet Proton, Rosenkrantzgt. 11, Oslo.
Ekspedisjon i Reklameavdelingen.

Redaktører: Arne Pran og Per Wigboldus.

Slik gjør man da ikke!

Det var en gang et ungt forlovet par. Hun var ikke noe utenom det vanlige, og han var ganske alminnelig han også. Alle regnet med at de to hørte sammen. De la planer for fremtiden, og alt syntes å være ideell lykke. Sommeren skulle de to tilbringe sammen hos hans foreldre på landet. Men det var bare på overflaten alt så så bra ut. Hadde noen kunnet se dypere inn i forholdet mellom Hans og Lise, ville de ha sett at det slett ikke sto bra til.

Lise kan ikke la være å søke det negative. »Det er mange andre som får meget mer av sine forloveder! Hans kunne gi meg meget mer!« er hennes stadige tanke. Hva andre får, og hva hun etter egen mening burde ha, besetter henne. Hun er misfornøyd. Hun må finne en annen. Riktignok er Hans snill og grei, men hun må få lov til å utvikle seg. Hun vil ha noe mer ut av livet enn det Hans byr henne. Lise ser seg om etter en annen livsledsager, men sier ikke noe til Hans. Det er jo ikke sikkert at hun finner noen bedre. En dag treffer Lise Petter. Petter har bil. Petter er øyeblikkelig Lises idealmann, men han har ikke sagt noe bestemt ennå, så hun vet ikke noe sikkert. Det er best ikke å si noe til Hans før alt er klart.

Det nærmer seg sommerferien. Hans og Lise diskuterer planer. Lise litt forsiktig tilbakeholdende, men uten at Hans merker noen ting. Endelig går det i lås med Petter. Lørdag den 30 juni, samme dagen som Hans og Lise skulle dra på ferie, sier hun saklig, nesten tvungent dagligdags i stemmen: »Du, Hans! Jeg kan ikke være med deg hjem i sommer. Jeg skal forlove meg med Petter 1 august, så du skjønner forlovelsen vår må heves fra 31 juli.« Hans er slagen. Han makter bare å få frem et megetsigende: »Slikt gjør man da ikke!«

Dog er det det man gjør, ja det er det Hans nettopp har gjort selv, bare på en litt annen måte. Riktignok har han ikke i dølgsmål bundet seg til noen Eva. Hans gjør ikke slikt! Han er da en hedersmann. Men like idet han gikk fra kontoret for å treffe Lise, la han følgende brev på pulten til sjefen:

Vedr.: Oppsigelse.

Herved sier jeg opp min stilling hos Dem til fratreddelse 31 juli, da jeg 1 august skal tiltre ny stilling i A/S Elektron.

Ærbødigst Hans N.

Det firma Hans var ansatt i, var ikke noe utenom det vanlige, og han hadde en ganske alminnelig stil-

ling. Riktignok var det hyggelige og greie forhold i firmaet, men han var ikke fornøyd. Stillingen bød ham ikke det han ville ha ut av livet. Han måtte se seg om etter noe annet. Hver dag studerte han spalten »stilling ledig«, men det var jo ingen grunn til å si noe til sjefen. Det var jo ikke sikkert han fant noe som passet. En dag i mai fikk han se annonsen fra Elektron, og han sendte en søknad. Han fikk stillingen og skulle tiltre 1 august. Men da han hadde bare en måneds oppsigelse, var det ingen grunn til å si opp før i slutten av juni. Den så brave Hans tenkte ikke et øyeblikk på at det for firmaet han skulle slutte i, kunne være viktig å disponere ut ifra de nye forutsetninger. Etter min mening burde Hans på et meget, meget tidligere tidspunkt ha sagt fra om sine planer. Allerede fra det øyeblikk hvor han besluttet seg til å se seg om etter en annen stilling, eller i det minste fra det øyeblikk da han søkte på en ny stilling, burde han ha orientert sitt firma. Det er da ikke noe galt å ville lenger frem. En ting burde han også tenke på i egen interesse, og det er at man ofte ber om opplysninger om vedkommende før man går til ansettelse. Hvorledes ville det ha virket om A/S Elektron hadde forespurt, der Hans var ansatt, uten at en der var oppmerksom på at han hadde søkt en ny stilling. Det ville sikkert ha gitt et dårlig inntrykk.

Hvorledes ville du reagere, hvis du en dag fikk opplyst at fra neste måned har vi ansatt en annen mann i Deres stilling. »Slikt gjør man da ikke!« Like så lite går det etter min mening an å binde seg til en ny stilling uten å konferere med sin arbeidsgiver. Et ansettelsesforhold er en gjensidig avtale mellom to parter. Skal det komme noe godt ut av den, er det en forutsetning at man snakker saklig og åpent om alt som kan ha innflytelse på forholdet, også om en eventuell oppsigelse.

Skulle ikke den stillingen man har passe, så kan det jo være at det innen firmaet finnes en annen stilling som passer. Og selv om ikke dette skulle være tilfelle, så kan det jo være at en ved å diskutere saken kan finne en ordning som er tilfredsstillende for alle parter. Det kan også være godt å huske på at aldri er noe så gildt som det man ikke har. Det er uten videre mulig at man er overkvalifisert til den stillingen man har, og finnes det da ingen muligheter for at kvalifikasjonene kan bli utnyttet, så må man jo søke noe annet. Jeg er sikker på at ingen ledelse vil se med uvilje på det. Man kan trygt diskutere saken åpent. Selv om de fleste kanskje vil si: »Slikt gjør man da ikke«, så er det nettopp det man burde gjøre. Wig.

Wenn jemand
eine Reise tut,
dann kann er
was erzählen!

Denne overskriften har jeg valgt for å vise at jeg ikke er helt amerikanisert, men tvert om behersker de andre verdensspråkene også. Kanskje er »l«-ene mine blitt litt for tykke og oljeaktige. Det skyldes den uunngåelige innvirkningen av Unigheten i sin alminnelighet og av Texas i sin særdeleshet. Men la meg like godt begynne med begynnelsen.

Dere har sikkert hørt om Olavsguttene. Til det koret hører også jeg, ved siden av at jeg forsøker å gjøre meg gjeldende på reklameavdelingen. Ved påsketider for vel et år siden søkte jeg om permisjon for å få anledning til å være med på Olavsguttene turne til USA. Permisjonen ble innvilget, og lørdag den 3 november dro jeg sammen med 38 kor-kamerater ut på det store eventyret. Hele fem måneder skulle vi være borte, og dere vil sikkert uten videre tro meg, når jeg sier at jeg opplevet nok til å skrive minst en bok. Men redaktøren har sagt at jeg må begrense stoffet. Han vil ikke lage noen ekstraavgave i anledning min reise. Begrensningens kunst er meget vanskelig, og det gjør det ikke lettere når en har reist over 25 000 km og vært med på 78 opptredener. Det kan bare bli noen ganske få glimt fra alt det rare vi opplevet på turen.

Først og fremst vil jeg overlate til leserne av kartet selv å studere reiseruten. Vi seilte over dammen, som vi som har krysset Atlanteren, så blasert sier det, med Bergensfjord. Et vell av luksus selv på turistklasse! Men det var en stormfull fornøyelse med orkan og gode greier, så vi var alle lykkelige da vi i New York igjen fikk fast grund under bena. Mange av oss merket sjøgangen i flere dager etterpå.

Vi var knapt kommet i land og hadde fått ordnet med den private innkvarteringen, noe som ble ordnet greit gjennom et inserat i Nordisk Tidende fra Det Norske Sjømannshjemmet, så begynte den alvorlige siden av programmet for turen. Allerede neste dag skulle vi møte til prøve ved Arthur Godfreys fjernsynstudio. Utsendingen skulle så være dagen deretter. Ekte amerikansk tempo fra første begynnelse. Arthur Godfrey er den nest største innen televisjon-show i Amerika. Hele programmet ble sendt i farger, så våre Hallingdalsbunader kom helt til sin rett med de hvite

jakkene, røde vestene og sorte buksene, alt brodert med motiver i rødt, grønt og gult. Det var for øvrig de bunadene vi hadde på ved alle opptredener.

Det er rart for en som knapt hadde sett et fjernsynsapparat, plutselig å være oppe i den annen side av saken: Opptredenen foran fjernsynskameraet. Alt foregår med en utrolig fart og presisjon. Mens det sendes opptak av en gruppe i den ene enden av studioet, stiller en annen gruppe opp i den annen ende. Denne gangen gjaldt det oss. Vi måtte lure oss rundt en sangerinne og opp på podiet. Der var det lyst som dagen. Minst femti lyskastere var rettet mot oss. En veldig varme strålte fra lyskasterne, så vi svettet alle sammen. Endelig fikk vi tegn til å begynne. Opptakapparatene, tre i tallet, ble rettet mot oss og mikrofonene svinget frem. Her var det ikke anledning til noen nervøsitet. Selvsagt gjaldt alt reklame, men vi som hadde opptreden husker i hvert fall ikke hva den gjaldt. Men sendingen var også glimrende reklame for koret. Dagen etter kunne vi lese i avisen: »Singing Boys of Norway Choir were the best in show.«

Hele turneen var en strålende suksess for koret. Over alt fikk vi glimrende kritikk. Bare konserten i den så berømte Constitution Hall i Washington D. C. ble sablet ned. Men vedkommende kritiker har jo også slaktet Jussi Bjørling, og sagt at en skulle ikke tro at han hadde hatt sangundervisning i det hele tatt. Det var bare fjorten dager i forveien. Jeg tror han må ha sur mage. Man kan ikke ta slik kritikk alvorlig.

Det var et veldig arrangement National Artist Corporation hadde tatt på seg. Den største korturne som noen gang har vært gjennomført. Av og til kunne det oppstå uforutsette vanskeligheter. Slik var det i Chicago. Dagen før vi kom dit, fikk vi se på førstesiden i en Chicago-avis at konserten vår ikke kunne finne sted, da Orchestra Hall hadde sunket fire tommer på den ene siden. Det kom av at de holdt på å sprengte ut tomt til et nytt hus ved siden av salen. Irmgard Seefried som skulle ha sunget der kvelden før oss, måtte avlyse konserten sin. Men vår Chicago-manager greide brasene. Han fikk leid en annen stor sal, Medina Temple, som rommer 4 600 mennesker.

Medina Temple er det beste konsertlokale vi noen

gang har sunget i. Bare man sang en tone, følte man seg som den reneste Caruso. Konserten ble da også en av turneens beste. Etter opptredenen var det nesten umulig for oss å få skiftet. Det var folk over alt, og alle skulle de gratulere oss med den gode konserten og naturligvis ha autografer. Slikt vender en seg til. I avisene sto det dagen etter at vi var et av de beste korene som noensinne hadde gjestet Chicago. Det var store ord, men Chicago var ikke den eneste byen hvor det ble skrevet slik.

Reisen foregikk med en stor turvogn, og reisen var lang. Tilsynelatende meget lenger enn nødvendig. Det skyldtes at vi måtte legge ruten opp etter hvilke steder det var ledige konsertlokaler. Det ble ofte meget frem og tilbake. Veiene i Amerika er noe ganske annet enn det en stakkars Ola Nordmann er vant med. Mest imponerende er de såkalte Turnpike'er, en slags bilbaner i likhet med de tyske autostradaer. Kjørebane i hver retning er skilt fra hverandre med en smal gressplen eller noe liknende, og hver kjørebane består av ikke mindre enn tre kjørefelter. Kjørehastigheten er riktignok begrenset, men 90 miles (144 km) i timen er mer enn fort nok. Kjørehastigheten overvåkes fra luften med helikoptere, som står i radio-telefoniforbindelse med veipatruljene.

Innkvartering fant vi dels i hoteller, dels privat. Jeg skal ikke trette leserne med å beskrive de fine hotellene, men to glimt fra den private innkvarteringen må jeg ta med. I Waukegan opplevet vi noe som vel bare kan oppleves i Amerika. Det var en millionøse som sto for innkvarteringen. Hun arrangerte mottakelse for oss i sitt hjem dagen etter ankomsten til byen. Bare det å se det hjemmet var en opplevelse.

Huset er bygget i en etasje og omgitt av en stor park. Innvendig er alt super-super moderne. Det er ikke den ting en kunne finne på som mangler. At de tre gjesteværelsene hadde eget bad hver for seg, var ikke annet enn det en kunne vente. Men hva sier dere til at det var installert fjernsynsmottaker på hvert rom. Riktignok bare for sort-hvitt bilder og ikke så store som fargefjernsynsmottakeren i salongen. Ved siden av fjernsynsmottakerne var det nok spillerommet som imponerte de yngste av oss mest. I et eget rom var det stillet opp en mengde automatiske spill ved siden av bordtennis og andre kjente saker. Alt til stor fornøyelse for de minste og oss som var store nok til å være små.

Ved den private innkvarteringen kom vi ofte i forbindelse med norsk-amerikanere. Jeg husker særlig julen i Duluth. Der fikk vi høre det norsk-amerikanske språk i beste utgave. »Vil du ikke ha et par blanketter (ulltepper) extra? Du lyt gå opp i Oppstærksen der finner du plænti.« Når det hele blir krydret med amerikansk uttale, er det ikke urimelig at det av og til falt vanskelig å forstå. Det til talerens store forbauselse, for »han snakket da godt norsk«.

Det lar seg gjøre å springe over de aller fleste inntrykk fra selv en transkontinental reise i Amerika; selv inntrykkene fra Colorado med Amerikas høyeste fjelltopper — h ele naturen med Rocky Mountains kan presses i bakgrunnen, men å tie ihjel California, alle lengsles mål, det går ikke. Inn i California fører den berømte Redwoodhighway. I den skogen så vi trær som er over hundre meter høye. Inne i enkelte av disse trærne er det suvenirbutikker. Andre trær er uthult

Innseiling til New York.

til portaler som biler, ja til og med busser kan kjøre gjennom.

Etter Redwood kom vi ut til Stillehavet. Det fristet oss med stekende sol og blått deilig vann. Der ble det bading over en lav sko. Det gjaldt å komme først uti. Det var ikke det varmeste vannet jeg har badet i, men så var vi heller ikke kommet lenger på året enn til slutten av januar. Kan dere tenke dere et bad i Stillehavet med vaiende palmer og en lang sandstrand under en tindrende blå himmel? Jeg kan forsikre at det er noe som frister, selv om det er januar aldri så meget.

Ser en San Francisco fra Golden Gate Bridge, slik vi gjorde, virker det som byen består av bare hvite hus. I den finere del av byen vokser det palmer i gatene. Nesten hvert eneste hus viste seg også å være virkelig hvitt; foran en liten gressplen, og blomster langs husveggen. Klimaet er slik at frakker og kapper har man bare til bruk i regnvær.

Over til Oakland fører verdens lengste bro. Den er nesten halvannen norsk mil lang. Den heter Oakland Bay Bridge og har hele fjorten kjørefelter. Broen er bygd i to etasjer. I den øverste er det åtte kjørefelter for personbiler, mens etasjen under har seks kjørefelter for lastebiler og busser. Det er virkelig imponerende saker.

Fra hotellet i Hollywood ringte jeg til Nils Hallen Berg, som sikkert mange husker fra den gangen han var ansatt i Proton. Han bilte meg rundt i byen. Blant annet var vi ute og så på Beverly Hills. Der bor de fleste filmstjernene. Det ene huset er flottere enn det

Hvem skulle tro det var jaks...

andre. Jeg vet ikke hvilket som er finest, det Van Johnsen bodde i eller Rita Hayworths residens. For øvrig ba Nils Hallen Berg meg hilse alle kjente i Proton fra ham.

En hel dag besøkte vi Walt Disneys studio. Der fikk vi innblikk i hvordan en tegnefilm blir til. Vi så også hvorledes de laget de flotteste urskogscener inne i et kjempestort rom. Hvem skulle forresten ha trodd at filmen En verdensomseiling under havet er tatt opp i et basseng? Ikke jeg i alle fall. Jeg ville vel ikke trodd det heller, hvis jeg ikke hadde sett bassenget og fått forklart hvorledes det hele gikk til.

Disneyland er noe helt for seg selv. Et ekte påfunn av Disney. Det første en støter på når en kommer dit, er Main Street. Det er en gate laget nøyaktig slik jeg kan tenke meg en gate så ut i riktig gamle dager. Der er »barer«, teatre, butikker og meget annet rart, bygget slik vi har lært det å kjenne i Cowboy-filmene. Det første jeg gjorde var å bestige jernbanetoget, en nøyaktig kopi av det første tog i Amerika. Det førte meg gjennom Disneys eventyrverden. Ved Jungelland steg jeg av og tok elvebåten inn i jungelen. I elven som slynger seg gjennom tett urskog bader flodhester, og blodtørstige krokodiller skyter ut fra elvebredden. I spredte lysninger står elefanter og vifter med ørene. Løver stirrer på oss inne fra den mørke skogen. Ville brøl lyder gjennom jungelen.

Plutselig setter en flokk krokodiller kursen rett mot den lille båten. Det holder på å bli panikk, men føreren redder situasjonen. Han triver geværet og skyter den fremste av krokodillene, et svært best som går til bunns, dødelig truffet. De andre mister tydeligvis lysten på oss.

Utrolig livaktig virker det. En blir uvilkårlig revet med og glemmer at det bare er imitasjon alt sammen. Det er figurer av gummi eller kunststoffer. Hvorledes han får det til å virke så livaktig? Ja, spør ikke meg.

En annen stor attraksjon hos Disney er måneraketen. En tar plass i et stort rundt rom med plasser som i et gammelt amfiteater, slik at alle kan se. I gulvet er et stort speillignende glass, og i taket er et tilsvarende. Plutselig blir det mørkt. En stemme forteller om det som skal skje. I speilet i gulvet ser vi Disneyland fra luften. Vi hører duren fra maskinen samtidig som stolene rister. Vi er startet. Under oss svinner Disneyland i en lett dis, blir mindre og mindre sam-

Prøve.

Vi hadde Hallingdalsbunader.

tidig som vi får øye på mer og mer av landskapet omkring. Månen er kommet til syne over oss. Raskt nærmer vi oss den, og vi ser allerede hele Amerika. Snart svever jorden som en kule under oss. Kratrene på månen er ganske tydelige. Fra maskinen hører vi bare en svak sus mens stolene vibrerer. Rundt månen tar vi en sving før vi igjen setter kursen mot moder jord.

Når det skal illuderes at raketten snur, byttes ganske enkelt bildene i gulv- og takspeilet og på tilbaketuren får en se hele forløpet i omvendt rekkefølge. Før en kan lande i Disneyland igjen må bildene snus en gang til. Det setter litt store krav til fantasien, men ellers er illusjonen fantastisk.

Fantastisk var også hele turneen. Men dagene kunne ofte være harde. Det hendte vi ble vekket klokken halv åtte for å spise klokken åtte, slik at reisen kunne gå videre klokken halv ni. Vi kunne kjøre hele dagen med en times pause for gymnastikk, baseball eller annen avspenning. Så rett til hotellet for å sette fra oss koffertene og derfra til konsertlokalene. Mellom den akustiske prøven og konserten fikk vi frukt. Først etter konserten ble det anledning til å spise ordentlig. Da kunne klokken være langt over elleve. Slitsomt hadde vi det på turen, men morsomt var det.

Jan Hyving.

Bridgeklubben

Bridgeklubben er etter hvert blitt så stor at en fant det riktig å vedta statutter for klubben. Den 30 november 1956 ble det avholdt generalforsamling. Om trent halvparten av klubbens medlemmer var møtt frem. På forhånd var det blitt sendt ut forslag til lover. Etter en del diskusjon ble lovene vedtatt som følger:

§ 1.

Proton Bridgeklubb, som ble stiftet den 4 mars 1953 for de ansatte i A/S Proton, har til formål å fremme samfølelsen i gemytlig samvær med bridge-spill.

§ 2.

Klubbens høyeste myndighet er generalforsamlingen som innkalles av styret i slutten av høstsesongen. Ekstraordinær generalforsamling innkalles med 3 ukers varsel ved styrebeslutning eller etter skriftlig anmodning til styret fra minst $\frac{1}{3}$ av medlemmene.

§ 3.

Styret velges av generalforsamlingen med simpelt flertall og består av: Formann, viseformann, kasserer, sekretær, oppmann (som skal være turneringsleder) og to revisorer. Valgbare til styret er alle som har vært medlem i minst 1 år.

§ 4.

Klubbens medlemskontingent fastlegges hvert år av styret.

§ 5.

Reglementet er som Bridgeforbundets lover.

§ 6.

Medlemmer som eventuelt må ansees å skade klubbens renommé, eller som ved sin oppførsel hindrer normal avvikling av spilleplaner, kan av styret utelukkes fra spilleaftener. Etter avstemning på generalforsamling kan medlemmet ekskluderes fra klubben. For eksklusjon kreves skriftlig avstemning og $\frac{2}{3}$ flertall.

§ 7.

Oppløsning av klubben skjer etter generalforsamlingsbeslutning med $\frac{2}{3}$ flertall, forutsatt at forslaget er meddelt til innkallelsen.

§ 8.

I tilfelle av oppløsning, tilfaller klubbens eventuelle midler Proton Sportsklubb, eller hvis denne er oppløst det samme formål som denne klubbs midler er gått til.

Resultater av valget ble: Formann K. Grefstad — Viseformann A. Risberg — Kasserer Bj. Skodbo — Sekretær T. Lindemann — Oppmann L. Holm — Revisorer E. Engh og P. Wigholm.

Ja, dette var høytidelig, men så er det også alt som er høytidelig med hele klubben. Vi kommer ganske enkelt sammen for å hygge oss. Det vil ikke si at en og annen liten snev av ambisjoner uteblir, men det blir innen rammen av det som er hyggelig. Det spilles to turneringer i året: en høstturnering og en vårtur-

nering. Om høsten deles det inn i to klasser A og B. B-klassen er for nybegynnere. Om våren spilles klubbmesterskapet, og da spiller alle lag i samme klasse.

Ved høstturneringen i fjor ble de tre beste i hver klasse:

A-klassen:	Lilledalen—Sætha	317,5
	Grefstad—Risberg	311,5
	Skodbo—Svendsen	302,5
B-klassen:	Pran—Wigholm	321,5
	Gabrielsen—Jansverk	307,5
	Johansen—Vold	306

Fordelen ved å spille i to klasser skal være at kampen om poengene skal bli jevnere og at sluttresultatet ikke skal bli altfor avhengig av rene tilfeldigheter. Er spillerne svært ujevne hva angår dyktighet i bridge-spill, kan det oppstå mange rare resultater. Vi spiller nemlig såkalt dublikatbridge. Da er det ikke det du, eller rettene ditt par alene får ut av kortene og meldingene som er avgjørende. Det som teller er hvor meget bedre eller dårligere de andre parene som har spilt med de samme kortene, har gjort det. Resultatet av et glimrende spill mot en god motpart kan bli fullstendig ødelagt, hvis ved et annet bord den som fører de samme kortene møter svakt motspill, og på den måten får mer enn han skulle ha.

De to beste par i klasse B rykker opp i klasse A, samtidig som de to dårligste i klasse A rykker ned. Innspurten om opp- og nedrykningen er omtrent like spennende som avgjørelsen i hovedserien i fotball. Først når kampen er over, og hodet igjen er kjølnet, husker en at det bare er lek. Hele grunnlaget er jo mer eller mindre tilfeldig. Det er ikke bare de beste som spiller i klasse A og de dårligere som spiller i klasse B. Alle som ikke hadde vært med i foregående vårturering begynte i klasse B. Meget rart har innflytelse på resultatene. Man tar sjanser som lykkes og sjanser som mislykkes. La oss heller ikke glemme innflytelsen av eventuelle stedfortredere. Den kan være heldig eller uheldig for den enkelte. Pran og jeg lå langt fra på førsteplassen i B-klassen før Magnussen var stedfortreder for Pran noen av de siste gangene. Uten det var det vel neppe blitt opprykning i det hele tatt. Det er slikt en må tenke på, når kråsen begynner å svulme i brystet. Det er nå engang hyggen som teller og ikke resultatene.

Mye rart hendte under vårtureringen også. Når jeg her gjengir de seks parene som fikk best resultat, så må ingen la seg forlede til å tro at de alle hører til de beste spillerne i klubben. De er ganske enkelt de som har hatt mest hell med seg, det være seg i spillet eller i valg av stedfortredere.

Hole—Svendsen	712
Holm—Tørres	706,5
Lilledalen—Sætha	696
Pran—Wigholm	690
Olsen—Torpen	687
Halvorsen—Syvertsen	680,5

Bridgeklubben deltok også i bedriftsmesterskapet. Vi stilte 4 lag, altså 16 mann. Et av lagene nådde semifinalen, mens de andre ble slått ut tidligere. Stort sett var resultatet bedre enn i fjor. Det begynner å bli en antydning til bredde.

Wig.

Kameraklubben

Kameraklubben er en aktiv klubb i det små. Det er utrolig morsomt å se hva de kan få ut av enkle midler. Jeg tenker på smalfilmgruppens siste produkt, en 8 mm film som i en grei regi gir oss et lite innblikk i hvor uheldig en entusiastisk smalfilmer kan være når han skal vise frem produktet sitt. Jeg håper riktig mange vil få anledning til å se denne filmen. Den vil sikkert bli vist på kameraklubbens høstutstilling, der alle jo er hjertelig innbudt.

Det er meget rart gutta driver med i kameraklubben. I mars og april i år holdt de et begynnerkurs for amatørkameraer. Kurset gikk over fem kvelder og innviet deltakerne i fotograferingens mysterier.

Det er også de samme problemene som er oppe på kameraklubbens enkle medlemsaftener. På siste medlemsmøte innviet den alltid aktive Meyer oss i filmfremkallingens mysterier. Det vil si noe mysterium var det jo ikke. Etter at en kan få kjøpt de ferdige oppløsninger til fremkalling og fiksering på hendige flasker, er fremkallingen slett ikke noen heksekunst mer. Alle som driver med fotografering, vil sikkert ha glede av å gå i gang selv. Det er så lite utstyr som skal til. Først og fremst må man ha en god fremkallingstank. Det er en engangsutgift på mellom 30 og 40 kroner. Filmen må treies inn i tankens spole i helt mørke, men når det er gjort og lokket er satt på, kan alt det øvrige arbeidet gjøres i fullt dagslys. Fremkalleren som man gunstigst kjøper i konsentrert løsning, fortynnes etter oppskriften med vann. Viktig er det å bestemme temperaturen nøyaktig. Av en tabell hvor alle filmtyper er oppført kan man så lese av fremkallingstiden. Med jevne mellomrom, ca. hvert minutt må man dreie spolen i tanken, så lenge fremkallingen foregår. Det er viktig for at fremkalleren skal virke jevn, men en må ikke bevege alt for flittig heller, ellers kan fremkallingen bli for kraftig. Etter at fremkallingstiden er forbi, skylles filmen ganske kort og fikseringsvæsken settes til. Den løser vekk alt det sølvet som ikke er blitt svartet. Etter fikseringen må filmen skylles grundig for å vaske ut alle kjemikalier. Så kan filmen henges opp til tørk, i et støvfritt rom. Når den er helt tørr er den ferdig til kopiering. Det går naturligvis lettest når en ser på Meyer gjøre det, men ved litt øvelse får man det nok til selv også.

Wig.

Eksamen

Dere husker sikkert det kurset jeg refererte fra i forrige nummer av avisen, kurset i skrivemaskin- og formularteknikk. Det var i det referatet trykkfeilsdjevlen lot Grefstad sette stevnemøte med damene kl. 18,30 istedet for kl. 8,30 slik det virkelig var. Men det var ikke det jeg ville skrive om. Nei, jeg vil berette om en privat liten eksamen jeg laget for en av damene for å se hvor meget var blitt sittende av stoffet. Frøken Røed på tegnekontoret var offeret. Hun skulle prøves i fargebåndskiftning. Nå, prøven måtte til å begynne med avlyses. Ikke fordi hun fikk nervøst sammenbrudd, men fordi enkelte herrer på tegnekontoret åpenbart ikke syntes de hadde annet å gjøre enn å se på. Jeg var ikke sikker på at firmaets ledelse ville være av samme mening, så jeg fant at prøven måtte forlegges til et annet lokale, slik at kandidaten og ikke minst tegnerne kunne få arbeide uforstyrret.

Det viste seg snart at minnebladet var gått tapt, og jeg innstillet meg faktisk på at det måtte bli stryk. Men den gang ei, sa Tordenskjold. Riktignok hadde ikke vår kjære Wenche tatt vare på minnebladet, men hun hadde tatt vare på noe viktigere: Hun hadde tatt vare på det hun hadde lært, og det må tross alt være viktigere.

Med sikker hånd fjernet hun dekselet og spolet fargebåndet over på den høyre spolen. Jeg så også at hun låste skiftetasten, og selv om hun ikke som det står i instruksjonen satte opp to typer, så fikk hun da fargebåndet ut på en anstendig måte. Jeg tror riktignok ikke at hun la merke til hvorledes det løp, for det var utvilsomt forbundet med sterk bruk av de grå celler at hun fikk treddet det nye båndet på plass igjen. Det var nok visse øyeblikk hvor jeg lurte på om det ville gå bra eller om hun ville få bruk for en maskinreparatør, men det varte ikke lenge før hun hadde alt på plass igjen. Alt i alt brukte hun bare litt over fem minutter, og arbeidet var riktig på alle måter uten noen form for hjelp. Jeg er ikke sikker på at alle som deltok i kurset ville ha greid seg så bra. Den eneste hjelp Wenche trengte etter at jobben var avsluttet var varmt vann og såpe. Jeg er spent på hvorledes det kommer til å gå med neste eksamenskandidat. Kanskje vil det være en fordel å ta frem underlagene fra kurset og repetere litt. Det er jo først øvelse som gjør mester.

Wig.

Billøpet 1957.

Allerede lenge før lørdag den 11 mai hadde værgudene begynt å innstille seg på billøp. Det skyet til. Det hører visst ikke med til god tone å ha godt vær til et billøp i Proton. Men været er ikke det som stopper en ivrig bilist. Det må nok større vanskeligheter til. Vi var naturligvis meget spente på hva Pran hadde brygget sammen til oss denne gangen. Og overraskelsene lot ikke vente lenge på seg. Den første oppgaven fikk vi servert i en hermetikkboks, nærmere beskrevet en leverposteiboks. Etter meget strev med kutt i fingeren og alt som hører til å åpne en ekte norsk hermetikkboks uten hermetikkåpner, fikk vi da åpnet boksen så meget at vi kunne få tak i innholdet. Det er jo likesom det som er hensikten med slike hermetikkbokser.

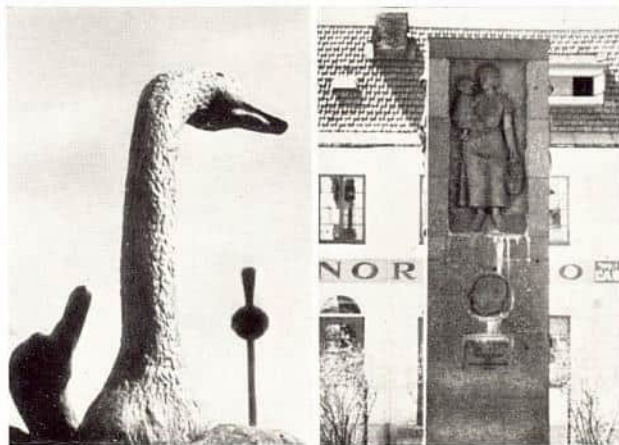
Nå, innholdet var ikke mer ufordøyelig enn innholdet av bokser flest pleier å være. En forholdsvis enkel logogriff førte oss raskt til Turnhallen. Der møtte vi nøtt nummer to. Bisitter nummer to, hver bisitter hadde fått sitt nummer så de måtte ut etter tur og orden for å løse oppgaver på postene, skulle identifisere en verselinje i Ja, vi elsker. Hans innsats var ikke overbevisende. Men kan *du* alle versene i nasjonalsangen vår. Et fotografi vi fikk utlevert, førte oss uten vanskeligheter til Uranienborg kirke. Bisitter nummer en var langt fra flink med noen kuler som skulle kastes inn i en ring, så vi var glade da vi kunne komme oss avgårde til svanene. Du vet de i borggården, ikke gåsa ved brannstasjonen. Heller ikke der var vi heldige med bisitterens oppgave, men enda verre gikk det med de hønene vi fikk bilde av.

Høner? Hvor kan det finnes høner i Oslo? Å, selvsagt! Ved eggssentralen! Vi dro dit med seier i blikket, men der var ingen høner. Ikke så meget som en fjær en gang. Nå, med fjorårets ville jakt etter kirker i kjær erindring bestemte vi oss for å gjøre noe lurt. Vi spør en drosjesjåfør. Ganske enkelt, ikke sant? Men har du noen gang funnet en drosje i Oslo når du virkelig har bruk for en. Jeg skal ikke trette med å regne opp alle de holdeplasser vi var på uten å finne noen sjåfør. Vi havnet da til slutt på Stortorvet. Der var riktignok heller ingen drosje, men det fikk ikke hjelpe, for der var hønene. Den nye skulpturen ved brønnpø. Målbevisst funnet, ikke sant? Der skulle vi fiske flasker, og da mine bisittere er ivrige sportsfiskere alle

tre, gikk den oppgaven som en lek. Den nye oppgaven lå inne i flasken i form av et fotografi, som var krøllet slik at det var håpløst å få det ut av flasken så lenge den var hel. Flasken ble resolutt knust, inne i bilen naturligvis. Jeg har glasskår i bilen ennå. Litt må man ofre på sportens alter. Bildet ledet oss greit til utstikeren ved Fiskehallen. Altfor lett, tror jeg, for etter at vi hadde gjort noen mislykkede forsøk med noen kastepiler fikk vi utlevert et fotografi som appellerte til vår såkalte intelligens, eller kanskje mangel på sådan.

Bildet viste tre veivisere på samme stolpe med retning Drammen, Trondheim og Moss. Hvor løp disse veiene sammen, når retningen til Moss og Trondheim skulle være den samme. Det måtte være på strekningen mellom Carl Berners plass og Skøyen! Etter nøy å ha undersøkt hele strekningen, vi begynte med å kjøre til Carl Berners plass, kunne vi med sikkerhet fastslå at noen slik veiviser fantes ikke på den veien. Ikke på Solli plass heller for den saks skyld, men naturligvis ved Vestbanen, dit alle mindre begavede kjørte med en gang. Altså de som ikke har evner til å finne det vanskelige i i og for seg enkle oppgaver. Vår innsats med å skyve ringer i et basseng uten vann var ikke noe å skrive hjem om, men vi løste da gåten for neste post, enda Pran forvirret oss med en modernisert fatning av »Hvad brast så høyt?« — »Norge av din hånd, Herre Konge!« Han lot buen smelle istedet for å briste, samtidig som han sløyfet hele herren. Nå, vi skjønnte nå at det var han Einar allikevel vi da.

Å skyve stang på bord lyktes oss noenlunde, og siste posten på Dehli plass, var ikke vanskelig å finne. Vi kunne jo lese Norcasco på bildet.

Der hadde Pran funnet på en djevelsk oppgave. Vi fikk utlevert en kjøreordre som lød at vi skulle kjøre til høyre og til venstre om og om igjen. Det måtte gå rundt i hodet på noen og hver etter en slik kost. Etterpå skulle vi så gjøre rede for hvor vi hadde kjørt. Vi tok oppgaven meget omhyggelig og noterte alle gate navn. Derved kom vi litt sent inn, og på grunn av feil beskjed nektet posten å ta imot løsningen vår. Ved mål ble imidlertid feilen rettet. Der var det en vrien oppgave for sjåføren. Han skulle rygge en lagertralle mellom noen kasser som var stilt opp på en utspekulert måte. En sindrig innretning gjorde at en ringeklokke ringte bare han såvidt kom bort i kassene. Straffen var meget stor. Jeg var heldig med ryggingen. Den, sammen med alle veinavnene vi hadde riktige, førte faktisk til at vi fikk førstepremie. Det er ikke alltid lett å fastlegge straffepunkter for de

forskjellige oppgavene, men jeg tror nok Pran hadde lagt for meget vekt på de to siste oppgavene, ellers kunne vi ikke ha vunnet, for vi hadde jo gjort det til dels svært dårlig ellers.

Etter løpet var det koselig samvær med premieutdeling i selskapslokalene i Rosenborgkomplekset. Det var visst meget regning frem og tilbake før en kom frem til et resultat. Premielisten lød:

1. Per Wigholm	42	straffepunkter
2. Rolf Fjørtoft	44	«
3. S. Jansverk	49	«
3. O. Smedstad	49	«
5. F. Sjøstrøm	53	«
6. O. Skramstad	57	«

Pran hadde for øvrig sørget for original underholdning i form av et slags totalisatorløp. Tre litt store trehjulssykler var blitt utstyrt med hestens attributter, hode og hale. En mekanisk innretning sørget for at halen dasket opp og ned når »hestene ble ridd hen over banen«. En hest var malt rød, en blå og den siste hvit. Det gjaldt å spille på vinner. Et nøye studium av hestene viste at disse var fullblods alle tre. Jockeyene kom til å gjøre utslaget. Det var virkelig ikke lett å si hvem kom til å vinne. Det var jo noen år siden de forskjellige hadde vært i toppform på trehjulssykkel. En ekstra vanskelighet var det også at en ikke fikk vite hvem skulle ri hvilken hest før innsatsen var gjort. Men det var ikke så farlig for under løpet viste det seg ofte at de tilsynelatende desiderte vinnere slo over i galopp, det vil si tro ned med et ben, og dermed ble diskvalifisert. Selv om jeg tapte noen kroner, så syntes jeg det var riktig fornøylig.

Pran fortjener en spesiell takk for arrangementet.

Wig.

Det brenner!

Ingen ting kan få folk til å våkne slik som dette ropet. Det er mitt håp at det også skal få dere til å våkne. Det er på høy tid. Dere i Oslo husker sikkert ennå brannen på Grand som bildet ovenfor også minner om. Aldri har jeg sett en slik felles interesse innen et kontor. Hvilken? spørres det kanskje. Det å se på brannen. Det er ikke noe særstykke for oss i Proton at vi stimler sammen for å se på brann. Hele Karl Johan var full av folk som, undskyld uttrykket, glodde. Jeg vil ikke her fordømme trangten til adspredelse, men jeg vil appellere til alle, også kollegaene i Trondheim, Bergen og på alle de andre kontorene. Vis også på andre områder den samme glød og interesse. Det viser seg at når det er noe som virkelig interesserer dere, så finner dere tid, ja selv til å stå passive og se på. Hvor meget morsommere skulle det ikke være å finne tid til å være med på noe aktivt. Men nei, hvis du må gjøre noe som ikke hører inn under dine absolutte plikter, da har du ikke tid. Si det heller ærlig: Du er for slapp. Det gjelder både store og små. Vi blir luller inn i en passivitet, som gjør at vi venter at alle andre skal gjøre alt for oss, mens vi helst ikke skal gjøre noen ting.

Det gjelder Sportsklubben. Det er en skam å se hvilke høyder Pran må svinge seg til for å få noen med på tilstelningene. Jeg minnes uttrykket »kjempemier«! Kan det være nødvendig? Det vises en likegladhet som ikke ligner noen ting. Selv de herrer som

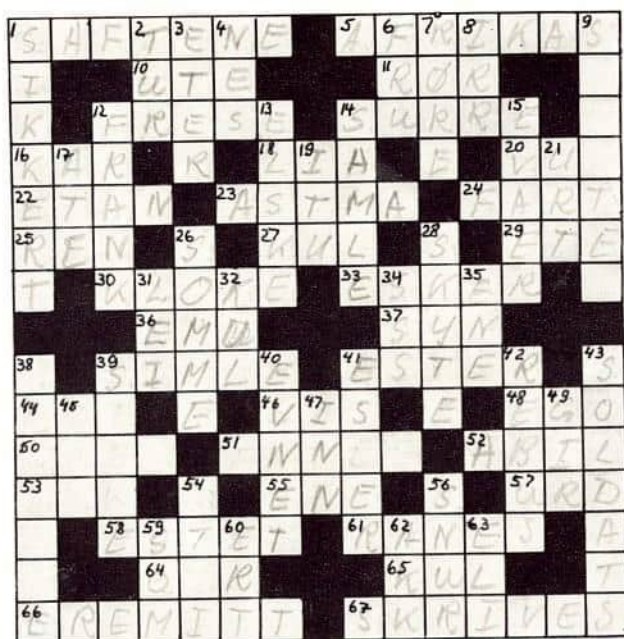
angivelig skal stille med tillitsmannsutvalget later til å være sovnet helt hen. Det er noen nydelige tillitsmenn vi har. Tror dere det er mulig å få dem til å våkne?

Å, la meg ikke glemme å tale for min syke mor. Ja ganske riktig, det er avisen jeg mener. Du har kanskje lagt merke til at avisen er veldig tynn denne gangen. Det har sin årsak. Uten samarbeide kan det ikke bli noen fyldig avis. Men selv herrer i ledende stillinger her i firmaet later ikke til å ha forståelse for hva en bedriftsavis er. I det minste ikke det jeg forstår under en bedriftsavis. De tror at det er redaktørens oppgave å skrive alt stoffet selv, men de tar feil. Også de må umake seg til å støtte avisen. Gjentagne ganger har jeg spurt etter hvorledes det går med forslagsordningen. Taushet er hittil svaret. De har kanskje ikke merket at jeg spør, like så lite som P/B merker at de er forsvunnet ut av bildet. I det minste har de ikke på noen måte reagert på det. Kanskje tror de at de kan tie meg ihjel. Jeg kan forsikre dem at de tar feil. Det som står i min makt vil jeg gjøre for endelig en gang å få vekket den sovende hop dere alle representerer. Det brenner! og det går om noe mer enn en enslig bedriftsavis. Det går om vi vil leve som aktive eller som passive mennesker. Jeg for min del foretrekker aktivitet selv om det fra tid til annen kan vekke litt rabalder.

Fristen for stoff til neste nummer er for øvrig 15 august 1957.

Wig.

Premie kryssord

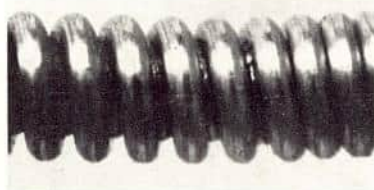
Vannrett:

1. Veskene.
5. Kontinentes
10. Adv.
11. Ledning.
12. Knitre.
14. Binde.
16. Fyr.
18. Dalsiden.
20. Har i hodet.
22. Gas.
23. Sykdom.
24. Hastighet.
25. Ublandet.
27. Hevelse.
29. Spise.
30. Vise.
33. Emballasjer.
36. Fugl.
37. Mening.
39. Drøvtrygger
41. Fett.
44. Skrap.
46. Pek.
48. Jeg.
50. Likeledes.
51. Forstå.
52. Fra Oslo.
53. Tekn. Fork.
55. Alene.
57. Blad.
58. Vakkert.
61. Stjeles.
64. Del av eliten.
65. Hevelse.
66. Eneboer.
67. Noteres.

Loddrett:

1. Visst.
2. Reise.
3. Veske.
4. Pynt.
6. Tittel.
7. Ta i.
8. Belegg.
9. Sykdom i knærne.
12. Fri.
13. Sette stor pris på.
14. Ta vare på.
15. Piker.
17. Gudinne.
19. Istykker.
21. Frø.
26. Noen.
28. Nedlegge.
31. Kjedelig.
32. Hevelse.
34. Like.
35. Ikke flere.
38. Premiene.
39. Bake.
40. Greiet.
41. Topper.
42. Gåte.
43. Stridsmanns.
45. Gudinne.
47. Adv.
49. Skjenker.
54. Haster opp.
56. Vender.
59. Pron.
60. Stol.
62. Sukk.
63. Kvinnenavn.

Løsningen sendes Wig. P/O merket »Kryssord« innen 15 august 1957. Glem ikke å komme med forslag til forklaring av vedstående foto.

Kryssordmester 1. runde

Aldri hadde jeg trodd det skulle bli så spennende med den fotospøken som skulle erstatte loddtrekningen i enkeltrundene. Jeg måtte faktisk åpne hver eneste konvolutt som kom med løsning så snart den kom inn. De aller fleste var kommet under vær med at det var toppen av en skrukorkflaske. Hva det kan komme av at så mange holdt på at det måtte være en brennevinsflaske, det vet jeg ikke. Det var det ihvertfall ikke. Nærmere var de som holdt på en Nyco-flaske. Skrukorken fra en Nyco-flaske passet virkelig på den flasken det gjaldt, men det var også alt. Lenge trodde jeg at den gamle mester Dahlberg skulle gå av med seieren. Han holdt på en appelsin-saftflaske og det finnes faktisk slike flasker som er besnærende lik den flasken jeg hadde valgt. Det var nemlig en Zaloflaske. T. Velo kom imidlertid nærmest med følgende forklaring: »En del av toppen på en skrukorkflaske. Den eneste flasken jeg har funnet som likner er en flaske oppvaskmiddel i likhet med Salo. Det er en firkantet litersflaske uten merkelapp. Fabrikat antagelig Lilleborg.« Ja, akkurat slik var, som dere ser av bildet, flasken slett ikke, men Velo var allikevel nærmest. Dere skjønner en må anspenne hjernevinningene og vise synske evner. Det var i grunnen bemerkelsesverdig at P/T med Hellestvik kom til kort.

